

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби»

1. Мета

Основною метою підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби» (далі – законопроект) є:

поступове до 2028 року підвищення специфічних ставок акцизного податку на сигарети до досягнення мінімального рівня, встановленого Директивою Ради 2011/64/ЄС від 21.06.2011 щодо структури та ставок акцизного збору на тютюнові вироби (кодифікація) (далі – Директива 2011/64/ЄС), з одночасним еквівалентним підвищенням таких ставок на тютюн, промислові замітники тютюну та зменшенням їх розміру для тютюновмісних виробів для електричного нагрівання (далі – ТВЕН);

визначення грошової одиниці виміру ставки акцизного податку на тютюнові вироби у євро задля уникнення впливу інфляції на підвищення ставок акцизного податку;

уточнення окремих положень адміністрування акцизного податку на тютюнові вироби задля повноцінного застосування норм права.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Додатком XXVIII до глави 4 «Оподаткування» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) передбачено реалізацію положень Директиви 2011/64/ЄС.

Відповідно до статті 10(2) зазначеної Директиви загальний акцизний податок на сигарети (специфічний та адвалорний податок) у країнах – членах ЄС має становити не менше 60 % від середньозваженої роздрібної ціни продажу сигарет, випущених для споживання, та не має бути меншим 90 євро за 1 000 штук сигарет незалежно від середньозваженої роздрібної ціни продажу. Для порівняння, станом на 28.11.2023 (курс НБУ за 1 євро – 39,66 грн) мінімальне податкове зобов'язання на сигарети в Україні становить 2097,12 грн (53 євро) за 1000 штук.

Запропонованими законопроектом змінами до Податкового кодексу України (далі – Кодексу) передбачено поступове приведення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до вимог Директиви 2011/64/ЄС, що забезпечить імплементацію європейських норм у національне законодавство.

Водночас відповідно до національних підходів акцизного оподаткування новітніх тютюнових виробів в більшості країнах Європейського Союзу, які дозволяють врахувати потенційно знижений ризик від їх споживання для

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [26B2648ADD3032E10400000062BD28004F21A900](#)

Підписувач [Максименко Лариса Петрівна](#)

Дійсний з [22.09.2022 17:05:20](#) по [22.09.2024 17:05:20](#)

Міністерство фінансів України

11320-13/873 від 08.12.2023

здоров'я людини, положеннями проекту акта запропоновано запровадити зменшений розмір ставок акцизного податку на ТВЕН порівняно з сигаретами.

Крім того, положення законопроекту спрямовано на приведення грошової одиниці виміру ставки акцизного податку на тютюнові вироби у євро задля уникнення негативного впливу інфляційних процесів на фіскальні та соціальні цілі акцизного оподаткування.

Також норми Кодексу потребують внесення змін уточнення з метою встановлення особливостей розрахунку сум акцизного податку на тютюнові вироби за ставками встановленими в євро.

3. Основні положення проекту акта

Законопроектом запропоновано внести зміни до Кодексу, якими:

у підпунктах 215.3.2 та 215.3.3 пункту 215.3 статті 215 Кодексу встановити з 01.01.2028 нові розміри ставок акцизного податку на тютюнові вироби з огляду на мінімальний рівень, визначений Директивою 2011/64/ЄС, з одночасним зменшенням акцизного навантаження на ТВЕН. Поряд з цим, у пункті 17 підрозділу 5 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу передбачити поступове, починаючи з 01.07.2024 по 31.12.2027, щорічне підвищення ставок акцизного податку для приведення їх до зазначеного мінімального рівня;

визначити грошову одиницю виміру ставки акцизного податку на тютюнові вироби у євро;

у пункті 39¹.1 статті 39¹, пункті 217.3 статті 217 та підпункті 222.2.2 пункту 222.2 статті 222 Кодексу передбачити особливості порядку обчислення акцизного податку на тютюнові вироби за ставками, вираженими в іноземній валюті.

4. Правові аспекти

Правовідносини у цій сфері регулює Податковий кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту матиме наслідком збільшення доходів бюджету за рахунок додаткових надходжень акцизного податку на тютюнові вироби у 2025 році у сумі близько 612 млн грн, у 2026 році – 5 001 млн грн, у 2027 році – 9 379 млн грн, у 2028 році – 13 852 млн гривень.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроект не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує зазначення позицій уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, всеукраїнських профспілок, їхніх об'єднань,

всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, всеукраїнських громадських організацій інвалідів, їхніх спілок, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проект Закону потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, Державною регуляторною службою України та проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить положень, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект Закону необхідно направити до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта забезпечить приведення податкового законодавства України в сфері акцизного оподаткування тютюнових виробів до норм законодавства ЄС задля виконання Угоди про асоціацію відповідно до додатка XXVIII до глави 4 «Оподаткування» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» в частині імплементації положень Директиви 2011/64/ЄС.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

«___» _____ 2023 року